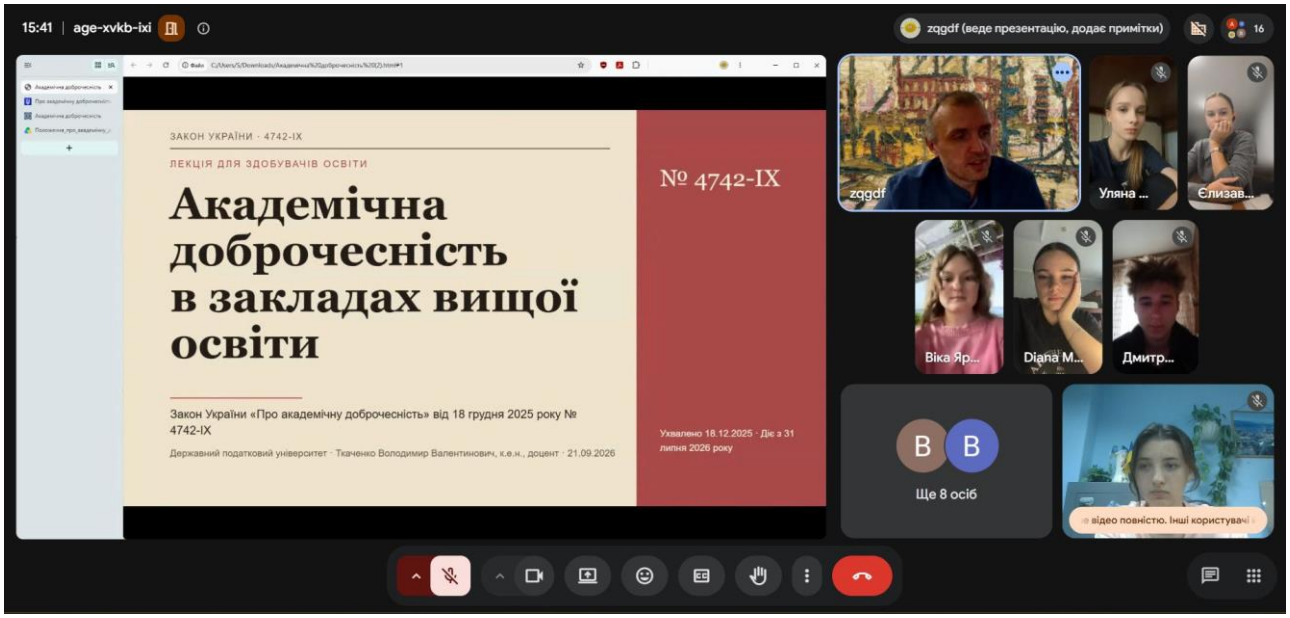
«Академічна доброчесність в закладі вищої освіти»

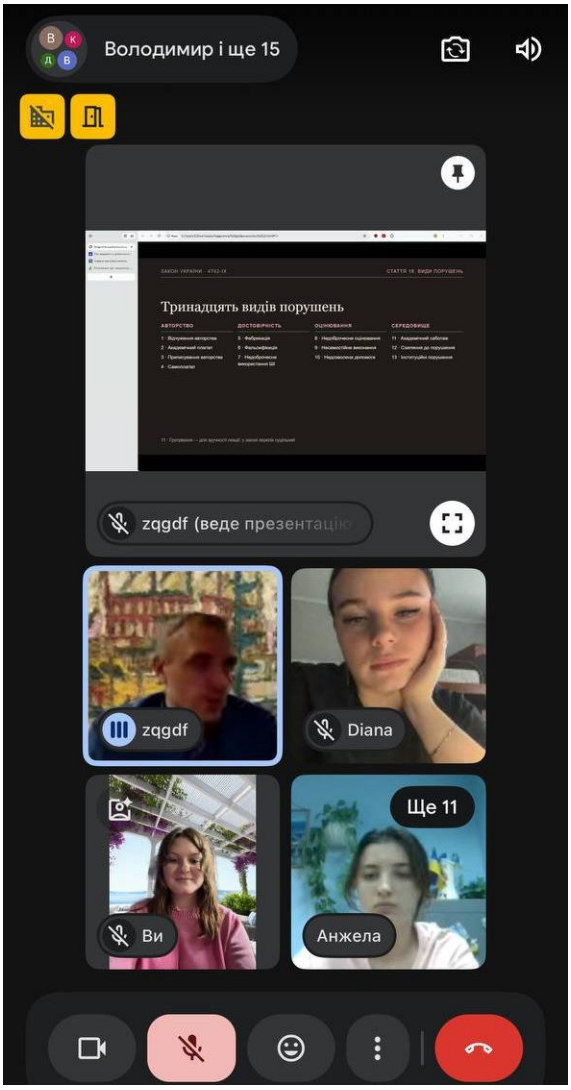
21 вересня 2026 року в Державному податковому університеті відбулася лекція «Академічна доброчесність в закладі вищої освіти» для здобувачів вищої освіти. Лекцію провів кандидат економічних наук, доцент Ткаченко Володимир Валентинович.

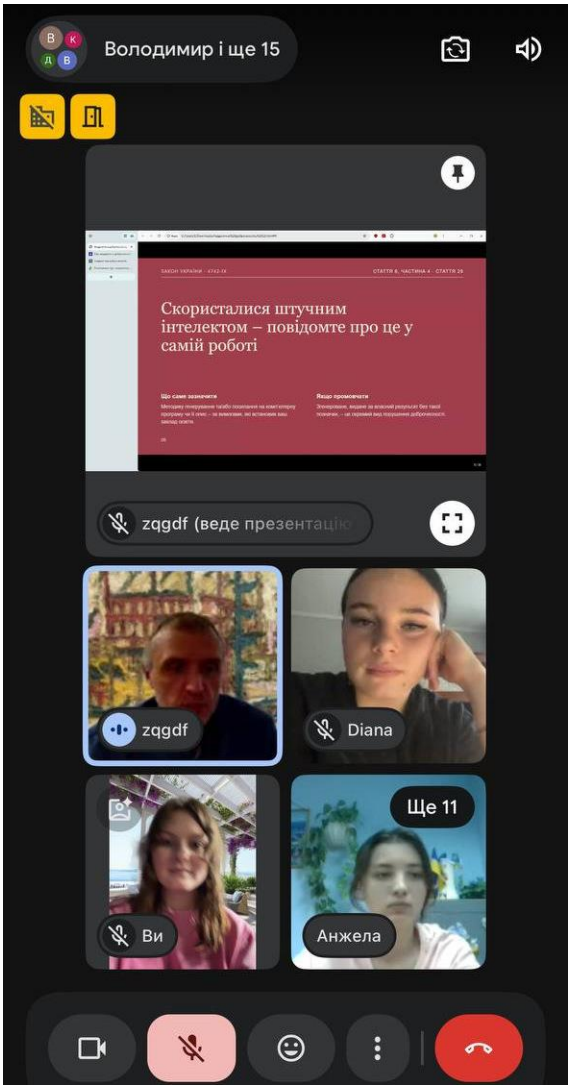
Лекцію присвячено новому Закону України «Про академічну доброчесність» від 18 грудня 2025 року № 4742-IX, який діє з 31 липня 2026 року і став першим в Україні окремим законом з цієї теми. Мета заходу полягала в тому, щоб здобувачі знали правила до того, як їх буде застосовано на практиці. Лектор звернув увагу на масштаб змін: закон налічує 40 статей замість однієї статті Закону України «Про освіту», прямо називає 13 видів порушень академічної доброчесності, а академічна відповідальність за ним настає з 14 років.

У першій частині лекції Володимир Валентинович роз’яснив ключові терміни закону: автор, академічна доброчесність, академічний твір і навчальна робота. Окремо було розглянуто сім базових цінностей (чесність, довіра, повага, справедливість, відповідальність, стійкість і рішучість) та п’ять принципів, серед яких пріоритет профілактики, відкритість правил і нульова толерантність до порушень. Здобувачі ознайомилися зі своїми обов’язками: виконувати завдання самостійно, посилатися на чужі тексти, ідеї й дані, а власні попередні роботи використовувати лише з дозволу.

Значну увагу лектор приділив 13 видам порушень, які для зручності було поділено на чотири групи: порушення авторства, достовірності, оцінювання та виконання завдань, а також академічного середовища. Окремо обговорювалося використання штучного інтелекту: закон його не забороняє, але вимагає зазначати в роботі, що саме згенеровано і яким інструментом. Згенерований результат, виданий за власний без такої позначки, вважається окремим видом порушення.

На прикладах типових ситуацій лектор показав, як кваліфікуються переклад іноземної статті без посилання, повторне використання власної торішньої роботи без дозволу, вступ, згенерований штучним інтелектом без позначки, та підказка на іспиті. Здобувачі дізналися про виховні заходи й академічну відповідальність, від усного попередження до відрахування, а також про найсуворішу санкцію: позбавлення ступеня вищої освіти за плагіат, фабрикацію чи фальсифікацію у кваліфікаційній роботі. Водночас закон гарантує презумпцію доброчесності, завчасне повідомлення про розгляд, право брати в ньому участь і оскаржувати рішення.

Наприкінці лекції Володимир Валентинович сформулював п’ять практичних звичок, які знімають більшість ризиків: вести список джерел з першого дня роботи, посилатися не лише на цитати, а й на ідеї, дані та зображення, з’ясовувати у викладача, що дозволено в конкретному завданні, позначати результати роботи штучного інтелекту, не просити й не надавати недозволеної допомоги. Слухачам рекомендовано ознайомитися з текстом закону на сайті Верховної Ради України та з внутрішніми актами університету в розділі «Академічна доброчесність» на офіційному вебсайті ДПУ. Лекція сприяла формуванню культури академічної доброчесності та відповідального ставлення здобувачів до власної навчальної діяльності.